

Reşitpaşa ve Marmara vapurlarının Millî Müdafaa vekâletine devri hakkında 1/298 numaralı kanun lâyihası ve Millî Müdafaa ve İktisat encümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Muamelât müdürlüğü

Sayı: 6/802

4 - IV - 1932

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Seyrisefain idaresine ait Reşitpaşa, Marmara vapurlarının bilûmum teğhizatile beraber M. M. Vekâletine devri hakkında vekâleti müşarileyhaca hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetinin 2/IV/1932 tarihli içtimamda Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe

Mülga Deniz vekâletine ait iken Seyrisefain idaresinin ihtiyacını temin için mezkûr idareye bilâbedel devri icra edilmiş olan sefain ve tersane ile havuzlar meyânında bazı aksamın eylevm yeni kuvvetlerle takviye edilmiş olan deniz ordusunun şiddetle muhtaç olduğu tahakkuk etmiş ve bunların Seyrisefain idaresi emrinde kalmasında idare için de bir faide bulunmadığı görülmüş olmakla mezkûr gemilerle havuzların istirdadı hakkında merbut lâyihai kanuniye tanzim ve takdim kılınmıştır.

1 - Deniz ordusunda biri mayn üçü hücumbot olmak üzere halen dört adet deniz altı gemisi mevcuttur. Bu deniz altı gemilerinin talim ve terbiyelerinin tekemmülü, idamei mevcudiyetleri ve muhtemel bir harp zühurunda temini hareketleri için bir ana gemisine ihtiyacı katî vardır.

Böyle bir geminin yeniden tedarik ve temini ise külliyetli bir paraya mütevakıftır ki bütçemizin bu günkü vaziyetile buna imkân görülememektedir. Bu vazifeyi Seyrisefain idaresinde bulunan Marmara vapuru görebilecektir. (10 000 000) lira kıymetindeki deniz altı gemilerile pek kıymetli mürettebatının mevcudiyet ve sıhhatlerini kurtarmak için pek lâzım olan mezkûr gemiye Seyrisefain idaresinin ihtiyacı yoktur.

2 - Üssü bahride kömür depoluğu ve üssü bahriye merbut sefaini muavine ve sağire zabitan ve efradına yatak gemiliği yapan Giresun vapurunun Gölükte menderek vazifesini görmek üzere mezkûr mahalle nakledilmiş olmasından üssübahri ve donanma bu mahrumiyet dolayısıyla büyük müşkülât ve ihtiyaç karşısında kalmıştır.

Donanmaya, sefaini muavine ve sağireye kömür depoluğu ve zabitan ve efrada yatak gemiliği yapmak ve İzmitte bağlı bulunduğu mahalde merakibi sağireyi fırtmalıl havalarda muhafaza etmek ve İstanbuldan peyderpey İzmitte nakledilmekte olan levazım ambarlarını ve sıhhiye deposunu yerleştirmek ve donanma için ihtiyat su depoluğu vazifesini görmek üzere evvelce de donanma nakliyatında kullanılmış olan Reşit Paşa vapuruna katî ihtiyaç vardır. Bu geminin ise tamiri fevkalâde masrafı mucip olduğundan Seyrisefain idaresince kadro harici addolunduğu ve gayrifaal bir halde bulunduğu malûmdur.

Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.

M. M. Encümeni

Karar No. 23

Esas No. 1/298

3 - V - 1932

Yüksek Reisliğe

Elyevm Seyrisefain idaresinde bulunan Reşit Paşa ve Marmara vapurlarının M. M. Vekâletine devri hakkındaki encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası M. M. Vekili Beyin huzurile tetkik ve müzakere edildi:

Yeni cüzü tamlarla takviye edilmiş olan deniz ordusunda mevcut ve yüksek kıymetli deniz altı gemilerinin gerek kıymetli zabitan ve mürettebatının sıhhat ve kabiliyetlerini korumak ve gerek bizzat mezkûr gemilerin ve malzemesinin kudret ve faaliyeti harbiyelerini idame ve temin etmek için (Ana gemisine) şiddetle ihtiyaç vardır.

Bu ihtiyaçtan başka üssübahirde kömür depoluğu, muavin ve küçük sefinelerin zabitlerle efradına yatak gemiliği ve levazım ambarlığı ile sıhhiye ve ihtiyat su depoluğu hizmetlerini görececek bir gemiye de katî lüzum görülmektedir. Kanun lâyihasına merbut esbabı mucibe yazısında da sayılan vazife ve hizmetleri görececek mezkûr iki vasıtanın hariçten tedariki çok masraflı ve binnetice bütçeye ağır bir tahsisat vazını mucip olacaktır. Buna mahal kalmamak üzere 1340 senesinde ve mülga Bahriye dairesine ait iken Seyrisefain idaresine bilâ bedel devredilmiş olan ve yukarıda yazılan (Ana gemisi) hizmetini görmiye müsait (Marmara) ve depo ve sair işler için de (Reşit Paşa) vapurlarının bilâ bedel ve her türlü teçhizat, edevat ve mefruşatı ile mezkûr idareden alınarak M. M. Vekâletine iade ve devredilmesi encümenimizce de muvafık görülerek kanun lâyihasının birinci maddesine, (mefruşatı, edevatı) kelimelerinin ilâvesi ve (ihtiyatı) kelimesinin yerine (ihtiyaacı) kelimesinin yazılması suretile kabulüne karar verildiği arz olunur.

M. M. E. Reisi	M. M.	Kâ.	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza
Öiresun		Diyarbakır	Kastamonu	Elâziz	Gümüşane	Tokat	Kırşehir
İhsan			A. Rıza	Ahmet Saffet	Şevket	B. Lâtfi	L. Müfit
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza			
Balıkesir	Burdur	Ordu	Cebelibereket	Tokat			
Enver	Halit	Recai	Naci	Hüsnü			

İktisat encümeni mazbatası

T. B. M. M.

İk. Encümeni

Karar No: 35

Esas No: 1/298

5 - VI - 1932

Yüksek Reisliğe

Reşitpaşa ve Marmara vapurlarının Millî Müdafaa vekâletine devredilmesi hakkındaki kanun lâyihası ve esbabı mucibesile Millî Müdafaa encümeni mazbatası Millî Müdafaa vekili Beyefendi huzurile tetkik ve müzakere edildi:

Son zamanlarda ilâve olunan cüzütamlar dolayısıyla mevcudu artmış bulunan deniz ordumuz zabitan ve efradının muhtaç oldukları istirahat yerlerini temin etmek ve mevcut harp gemilerimizin levazım ve sairesini taşımak veya küçük cüzütamlara ana gemisi vazifesini görmek üzere evvelce mülga Bahriye vekâleti tarafından seyrisefain idaresine bedelsiz olarak devredilmiş bulunan Reşitpaşa ve Marmara vapurlarının Millî Müdafaa emrine iadesini mutazammın olan bu

kanun lâyihasının Hükümetin teklifi ve hile ve aynen encümenimizce de kabulüne karar verilmiş ve yalnız kanunun unvanında zait olarak görülen bir kısım kelimelerin tayyile unvanın takriri tensip edilmiştir .

Berayi tasvip Heyeti Celileye arz olunmak üzere Yüksek Reisliğe takdim kılındı.

İk. E. Ra.	M. M.	Kâ.	Aza	Aza	Aza	Aza
İzmir	Mardin	Afyon Karahisar	Bursa	Aksaray	Konya	Aydın
M. Rahmi	Ali Rıza	İzzet	R. Ferit	Yaşar	A. Hamdi	Fuat
Aza	Aza	Aza	Aza			
Ankara	İzmir	Samsun	Trabzon			
Eref	Sadettin	Emin	Deniz			

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

İktisat vekâletine merbut Seyrisefain idaresinde bulunan Reşitpaşa, Marmara vapurlarının Millî Müdafaa vekâletine devri hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — 3 nisan 1340 tarihinde Seyrisefain idaresine devredilmiş bulunan mülga bahriye dairesine ait gemiler ve tersane ve tetemmümatı arasındaki Marmara, Reşitpaşa vapurlarile bunların bilûmum teçhizatı, donanma ihtiyacı için Millî Müdafaa vekâletine iade ve devredilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden müteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükmünü icraya Millî Müdafaa ve İktisat vekilleri memurdur.

2 - IV - 1932

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
<i>İsmet</i>	<i>Yusuf Kemal</i>	<i>Zekâi</i>	<i>Ş. kaya</i>
Ha. V.	Mal. V.	Mf. V.	Na. V.
<i>Dr. T. Rüştü</i>	<i>M. Abdülhalik</i>	<i>Esat</i>	<i>Hilmi</i>
İk. V.	S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>M. Şeref</i>	<i>Dr. Refik</i>	<i>Ali Rana</i>	<i>Muhlis</i>

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN TADİLİ

İktisat vekâletine merbut Seyrisefain idaresinde bulunan Reşitpaşa, Marmara vapurlarının Millî Müdafaa vekâletine devri hakkında kanun lâyihası

BİRİNCİ MADDE — 3 nisan 1340 tarihinde Seyrisefain idaresine devredilmiş bulunan mülga bahriye dairesine ait gemiler ve tersane ve tetüm-matı arasındaki Marmara, Reşitpaşa vapurlarile bunların bilûmum teçhizatı, mefruşatı, edevatı, donanma ihtiyacı için Millî Müdafaa vekâletine iade ve devredilmiştir.

İKİNCİ MADDE — Aynen

ÜÇÜNCÜ MADDE — Aynen

İKTİSAT ENCÜMENİNİN TADİLİ

*Seyrisefain idaresi altında bulunan Reşitpaşa ve
Marmara vapurlarının Millî Müdafaa vekâletine
devri hakkında kanun lâyihası*

MADDE 1 — Hükûmetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Hükûmetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Hükûmetin teklifi aynen kabul edilmiştir.